41. ԱՐՋԻՆ ՏԸՂԱՆ

Իլալ ա, չիլալ, մին թաքավեր ա իլալ։ Էս թաքավերեն մին մադար ախճիգյ ա իլալ։ Ախճիգյը վեչ մին տեղ մինակ քյինալիս չի իլալ։

Մին օր հինգերունցը նհետ քյինամ ա, վեր բաղերը ման կյա։ Եր ա ընում ծառան, թա խընձոր քաղի, էտ ղաթումը մին արչ ա կյամ։

Լոխ ըխճկերքը փախչում ըն։ Էտ ախճիգյը շատ ա վախում, վեր արչին տեսնում ա, ծառան վեր ա ընգնում։ Արչը շլակում ա, փախչում դիրի ուրան պունը։

Էտ ախճիգյը արչին քշտեն շատ ա կենում, թա խրեգյ ա կենում, մին տղա յա ինում։ Էտ տըղան վեչ թա օրերավ ա մըծանում, այլ ժամերավ ա մըծանում։

Վեր մըծանում ա, խելքը կտրում ա, վեր ուրան մարը կյերի յա արչին քշտեն։

Մին օր, վեր արչը տուս ա կյամ, քյինում վըերսի, էտ կնեգյը նան ուրան տղան ճընապար ըն ընգյնում, վեր քյինան ուրանց տոն։ Շատ ըն քյինում, թա խրեգյ ըն քյինում, մին էլ ետ ըն եշում, տըեսնում արչը կյամ ա, հունց ա կյա՞մ, աստված հեռու պահե՞։

Տղան մորն ասում ա. — Վախիս վե՞չ։

Արչը վեր կյամ ա, մուտանում, տղան արչին սպանում ա։ Մարըտղա շարունակում ըն ուրանց ճընապարը։ Վեր քաղաքան մուտանում ըն, սաղ ժողովուրթը աշկալուսանք ըն տամ թաքավե-

րեն, ասում թաքավերը ապրած կրենա, ախճիգյտ կյամ ա, մին տղա հետան։

Վերչապես մարը տղա հրսնում ըն թաքավերեն տոնը։ Թաքավերը շատ ա ուրխանում։

Մին քանի ժամանը ետը տղան տուս ա կյամ հայաթումը խաղ անե։ Խաղ անելիս խրխոցը կլիսընեն կրտրում ա, թող անում։

Էս վեր ժողովուրթը տեսնում ա, կյամ ա թաքավերեն կնգանը ասում։ Կընեգյն էլ մարթին ա ասում։

Թաքավերը մտածում ա, թա հո՞ւնց անե, վեր տրան կուրցնե։ Ը՞ր ա կենում տրան զարկում փադու մին ինդի ծմակ, ըշտեղ վեր կյուլեր, շանավարնի կան։ Մին խոսկավ ընդեղ քյինողը ետ չի կյամ։ Էտ տղան արաբան լրծում ա եղներավը, ճընապարվում։ Վերչապես քյինում ա, տեղ հրսնում, մին արաբա փադ անում, վեր եղինքը լծե կյա, տեսնում ա եղանը մինը կյուլերը կերած։ Ցրա յա հրսնում, մին շանավար փռնում, պերում եղանը տրեղը լծում, ճընապարվում դիրի ուրան քաղաքը։

Թաքավերը վեր տեսնում ա, շատ ա զարմանում, վեր սաղ, սալամաթ կրրացալ ա կյա։

Ժողովուրթը վեր շանավարին տրեսնում ա, շատ ա վախում։

Կյամ ըն թաքավերին ղանչանք անում։ Թաքավերը էտ տղեն խնթրում ա, վեր ետ տանե ծմակումը շանավարը պեց թողե։ Էտ տղան յոր ա օնում, տանում, թա թողե ծմակումը։ Էս դոնըմ թաքավերը նան ախճիգյը մտածում ըն, թա սաղ սալամաթ էլհա կյալու յա, մին օրիշ հնար ճարին։

Մարը որոշում ա, ասում.— Ցրես սոտ-սոտ հիվանդանամ, ասելու վա. «Հի՞նչ ըս օղում», յրես էլ կասիմ. «Զումրուտ ղուշին ծուն»։ Տրան հետե էլ կքյինի, կմնա ընդեղ, մունք էլ կպրծնինքյ ընգրանա։

Տղան վեր կյամ ա, մարը սոտ-սոտ տեղան տնքտնքում ա։

Տղան ասում ա. — Հի՞նչ ա պտահալ։

Մարն ասում ա.— Հիվանդացալ ըմ։

Տղան ասում ա. — ՇտաՀրտ հի՞նչի յա տամ։

Մարը ետ ա տեռնում, թա. — Զումրուտ ղուշեն ծվան մինը ինի օտիմ, կլրվանամ։

Տղան ասում ա.

— Պա էտ ա՞ մին պե՞ն, էս սհաթիս քյինիմ հշտղա վերե յա ճարիմ, պիրիմ։

Տղան մին քանի հաց ա յոր օնում, հրղե ընգնում։

Շատ ա քյինում, խրեգյ ա քյինում, շատ նան իրեգյը աստուծ կգյիդա, մին էլ տրեսնում ա մին մարթ իրեք ծառ ծեռքին, խըղրցնում ա։

Էտ տղան շատ ա զարմանում, ասում. — Ա՛յ մարթ, էտ ծառը խե՞ իտի յրս անում։

Էտ մարթն ասում ա. — Լրսալ ըմ էն քաշ տղին անա, ըստի յրմ անրմ, եք կրռեվ անինքյ, թա յրես հաղտի՞մ, յրես շտեղ քյինիմ, տուինձ նհետ կյաս, թա տու հաղտիս, տու շտեղ քյինիս, յրես քյրեզ նհետ կյամ։

Ստեղ կրռեվ ըն անրմ։ Քաշ տղան հաղտում ա։ Էս մարթը ըտրա նհետ մին տրեղ շարունակում ա ճրնապարը։

Շատ ըն քյինում, թա խրեգյ ըն քյինում, մին էլ ըն տրեսնում մին մարթ ճրղացու քարեր ծեռքեն խըղրցնում ա։ Արչին տրղան ըստրա նհետ էլ ա համին էն պայմանավը կրռեվ անում, հաղտում։ Էս մարթին էլ նհետը յոր օնրմ, քյինում։

Քյինում ըն, քյինում, մին էլ ըն տրեսնում, մին մարթ, մին խիլլա ծտեր առաչրն ըրած տես ա քշում, տեն ա քշում։ Էլա համին էն պայմանավը արչին տրղան ըստրա նհետ էլ ա կրռեվ անում, ինքյը հաղտում։

Չորս հնգյեր մինտեղ շարունակում ըն ուրանց հրղեն։

Քյինում ըն, քյինում, շատ ըն քյինում, թա խրեգյ ըն քյինում, հրսնում ըն մին ծմակ։ Էտ ծմակում մին կուճուր տոն ա ինում, նի յրն մննում էտ տոնը, տեսնում տերտակ։ Որոշում ըն չորս հոքի էտ տանը կենան, հերթավ քյինին վրերսի։ Մեքյը վեր տամ ա, վեր ղուսանում ա, իրեք հոքի քյինում ըն վրերսի, մինը տանը կենում ա։ Էտ տանը կենողը տոնը հրվաքում ա, սրրփում, խորագյը պադրաստում, ամեն հինչը պադրաստում, որ հնգյերունքը պիտի կյան, օտին։

Մին էլ ա տրեսնում մին օշափ եկավ, ասից.— Խորագյ տոր օտիմ։

Էտ հնգյերը մին տալերք խորագյ ա քցում, տամ ուրան, թա օտե։

Օտում ա, պրծնում, թա. — Տա իմ պենս չի, ղղղանը տեսը տոր։

Տղան վախում ա։ Օշափը ղղղանը առաչին ա տինում, օտում, պրծնում, քյինում։ Տղան թաղանան սկսում ա խորագյ պադրաստելը, հնգյերունքը կյամ ըն, թա. — Էս հի՞նչ պեն ա, վեր միչև մհենգյ խորագյը պադրաստ չի։

Էտ տանը մնացած հնգյերը մրհանա յա քցում, թա հաճողվալ չի։

Էն մին օրը համին էտ պենը երկու հնգյերունցը նհետ ա կադարվում, իստի լոխ էլ մինը մինին անա կյեղում ըն էտ պենը։ Մին օր

էլ հերթը հընում ա էտ տղեն։ Նա տոնը սրփում ա, հվաքում, խորագյը պադրաստում, տրեսնում՝ օշափը եկավ։

Օշափը կյամ ա, թա. — Պատառ խորագյ տո, օտիմ։

Էտ տղան մին տալերք քցում ա, ընդրան ըռաշկեն տինում։

Օտում ա պրծնում, ասում.— Էտ իմ պենս չի։

Վեր իտի յա ասում էտ տղան ընդրան հունց թխում ա, վեր վեր ա ընգնում, թոլ ինում։ Օշափը թոլ ա ինում, էտ տղան հետան։

Քյինում ա, թա՝ տրեսնա հըշտեղ ա ընգալ։ Օշափը քյինում ա, ընգնում մին ծակ։ Էտ տղան ետ ա կյամ տրեսնում հնգյերունքը եկած։ Պատմում ա ուրան տրեսածը, ասում. — Խե՞ յըք տուք ինձանա կյեղալ էտ պենները։— Հիրը վեր տահանք հաց ըն օտում, պրծնրմ, էտ տղան ասում ա.—Եկեք քյինինք, տեսնանք էտ օշափեն։

Եր ըն կենում չորս հոգի քյինում, վեր նի մըննին վերին մեչը։

Սվթա՝ հնգյերունց մինին ըն կախ տամ, հնգյերը սկսում ա ճըղճըղալ, ասում ա. — Էրի՞ց, էրի՞ց։— Վեր իտի յա ասում, տուս ըն օնում։

Էն մին հնգյերնըն էլ ա իտի տեռնում։ Իտի վերչը էլ կարում չըն, թա՝ նի մննին, օշափեն տրեսնան։

Հերթը հսնում ա էտ արչին տղեն։ Տղան ասում ա. — Տղերք, յըես հինչքան էլ վեր ասիմ «էրի՞ց», տուք ինձ հանիք վեչ, կախ կտաք։

Իտի հնգյերունքը կախ ըն տամ տղեն։ Հինչքան կանչում ա, թա՝. «էրի՞ց, էրի՞ց», տրան մհալ չըն տնում։

Տղան տեսնում ա ըտեղ մին ճոկ աշխարք կա՞։ Առաչին օթախումը տեսնում ա մին ղաշանգյ ախճիգյ նստած, օշափեն կլոխը տրած գյուրգյումը, օշափը քոն մտած։ Էտ ախճիգյը վեր տրան տեսնում ա, սկսում ա վա՞յ-վա՞յ անելը։ Ասում ա.— Ա՛յ տղա, սիրուն տղա, տուս եք, քյինի ըստղաս, քանի օշափը եր չի կացալ, վեր եր կենա, քյրեզ պրտրոնե կանե։

Էտ տղան լըսում չի, քյինում ա էրկունշի օթախը, տրեսնում ա ըտեղ էլ մին է՛լ իվիլ ղաշանգյ ախճիգյ նստած։

Էլհա էտ ախճիգյը ասում ա. — Ա՛յ տղա, տուս եկ, շուտ քյինի ըստղաս, թա չէ օշափը քոն մտած ա, եր կկենա, մրեծ պատառըտ անգուճըտ թողի։

Էտ տրղան էլհա էտ ախճիգյը թողում ա ըտեղ, նի մննում իրեքինշի օթախը, տրեսնում ըտեղ մին ախճիգյ ա նստած, վեր վեչ օտիս, վեչ խմիս, մինակ էտ ըխճկանը եշիս։ Էնքան ղաշանգյ, իսկի չիլա՞ծ։

Էտ ախճիգյը վեր տեսնում ա՞ էտ տրղեն, սկսում ա ախ քաշիլը,

ասում ա. — Ղաշանգյ տղա, էս սհաթես տուս եք, քյինի, թա չէ օշափը քանի քոն մտած ա, եր կկենա քյըեզ սաղ կոլ տա։

Տղան էտ ըխճըկանան օղում ա գյիդա, թա էտ օշափը քա՞նի օրավ ա քոն մտալ։

Ախճիգյը ասում ա. — Ցրես քյըեզ մին պեն ասիմ, տու ըտրանավ հիշտ կսպանիս օշափեն։ Հատե էտ օշափեն օժը էտ բոթուլումն ա։ Վեր տանիս բոթուլը փշրնե անիս, տու կհախտիս օշափին։

Տղան մին չըրթմա յա թխում, բոթուլը փշուր-փշուր ա ինում, օշափը եր ա կենում, էտ տղեն նհետ սկսում կըռեվ տալ։

Քառասուն օր, քառասուն քըշեր կըռեվ ըն տամ։ Տըղան վերը հախտում ա ըտրան։

Քյինում ա էն մին օթախնին, լոխ օշափներին էլ սպանում, էտ իրեք ըխճկորանցը յոր օնում, վեր կյա, տուս կյա։ Հնգյերունքը սպասելիս ըն ընում։ Էտ էրկու ըխճկանը տուս ըն օնում, պրծնում, հերթը կյամ ա ամենաղաշանգյ ըխճկանը, վեր պիտի տուս օնին։

Էտ ախճիգյը օղում չի, թա տուս կյա։ Ասում ա. — Սուվթա տու տուս եք, ետնան՝ յըես։

Տղան մնամ ա զարմացած։ Ասում ա. — Խե՞, հի՞նչու հետե։ Ախճիգյը ասըմ ա.—Քու հնգյերունքտ, վեր յըես տուս կյամ, քյըեզ թողելու յըն ըստեղ. հինչքան անում ա, թա տղան առաչ տուս կյա. տեսնում չի, տղան օղում չի։

Ախճիգյն ասում ա. — Դե վեր իտի յա, յըես քյըեզ մին պեն ըմ ասում, մին ա քյըեզ թողելը թուղուլական ըն ըտեղ։ Վեր մին խիլլա կենաս, էրկու վեչխար ըն կյալու առաչտ. մինը՝ սրեվ, մինը՝ սպիտակ, տու հարաքյաթ կանիս սպիտակեն յրա ընգնիս, վեր ընգնիս սպիտակ աշխարքը։ Ամմա թա ընգիս սրեվին յըրա, ընգելու յըս սրեվ աշխարքը։

Տղան հվատում չի, ասում ա. — Իտի պեն չինիլ, վեր իմ հնգյերունքս ինձ դավաճանին։ Խե՞ կյիժվալ ըն, խե՞ ուրանց մրեսը կերալ ըն։

Սիվթա էտ աղճիգյն ա տուս կյամ։ Հերթը կյամ ա էտ տղեն։ Հնգյերունքը քյանդիրը քցում ըն, թա տուս օնին, դասիդ տեղան քյանդիրը կեսումը կտրում ըն, թողում։

Տղան մնամ ա ընդեղ մտածմունքի մեչի։ Նստում ա, քընենքյանըմ։

Շատ ա կենում, թա խրեգյ ա կենում, մին էլ ա տեսնում էրկու վըեխճար, մինը սրեվ, մինը սպիտակ, ղոչիղոչի ընելով կյամ ըն։ Տղան հարաքաթ ա անում, թա սպիտակեն յըրա ընգնի, հո՞ւնց ա

պտահում, հակառակու նման, ընգնում ա սրեվին յրա։ Քյինում ա, տուս կյամ սրեվ աշխարքը։

Ըտեղ մին պառավ կընգա տան ղոնաղ ա ընգնում։ Էտ պառավեն ոչ մին պեն չի ինում, մինակ ինքն ա կնալիս ինում։

Էտ երգյիրումը ճուր չի ինում, ժողովուրթը միշտ մնում ա անճուր։ Սարրարը վեր ախպրին ակնումը մին օշափ ա ինում նստած։ Էտ օշափը միչև վեր մին խոխա չըն տանում, ռեխը քցում, ճուր չի տամ ժողովուրթին։ Մին օր ճուր ստանալի հետե ժողովուրթը վեր ծարավ մրեռնի վեչ, ըրգի թաքավերեն ըխճկանը տանին, վեր օշափը օտե։

Քշերավ սաղ ժողովուրթը կյամ ըն, մրժմահիքը ծեռքներին։ Թաքավերին ախճիգյըն էլ ա կյամ օշափան մուտանում, վեր օշափը առաչ ամման հինչավ լիգյը մրժմահիքյը կոլ տա, ետավ ուրան։ Արչին տրղան դաստի օշափին սպանում ա։ Արունը ճըրին նհետ խառնվում ա։ Թաքավերին ախճիգյը ծեռքը թաթախ ա անում էտ տղեն մաշկեն նշան անում, վեր ետնան ճնանչին։

Սաղ ժողովուրթը ուրխանում ա, ազատ ճուր ըն յոր օնում։ Թաքավերը էտ գյիդալով հրամման ա տամ, վեր օշափեն սպանողը կյա ուրան կոշտը։ Էտ տղան սրվթա օղում ա, թա քյինի, մին էլ վեր սկանում ա, թա թաքավերը մին իմաստուն օխծ ա ղարկալ տները, վեր ուրան ճարին, եր ա կենում, քյինում թաքավերին կոշտը։ Թաքավերը տրան շատ վեսկե յա տամ, ճրնապար տնում։

Էտ տղան քյնամ ա ախպուրը, թա ճուր խմե, տեսնում ա մին ծի օղից, թա ճուր խմի, ամմա ասից.— Ցրես վեր գյիդամ, թա հուվ ա էս ախպուրը տուս քցալ, յրես մին լավոթուն կանիմ ընդրան։

Արչին տրղան ետ ա տեռնում, թա. — Հի՞նչ կանիս, յրես ըմ ըլալ։

Մին ասում ա.— Հինչու սերտտ օղում ա, ասե, էս սհաթին անիմ։

Արչին տրղան ասում ա. — Քյրզանա մին պեն չըմ օգրմ, լհա թաքյ ինձ տուս պիրիս լուս աշխարհք։

Մին ասում ա. — Դե վեր իտի յա, մաշկես նստի, յրես քյրեզ տանիմ։

Արչին տրղան մաշկին նստում ա, ծին ըտրան տանում ա, մին ծառու տակե վեր տինում։

Արչին տրղան շատ նղացած ա ինում, տա քնավ ա ընցնում։ Աշկերը պենում ա, տեսնում մին Ջումրուտ ղուշու ճրտեր ծվծվում ըն։

Մին օխծ տրանց մաշին ա ինում։ Որ ա կենում էտ օխծին սպա-

նում, մին էլ նորու քնավ ա ընցնում։ Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշը կյամ ա, գյուդում ա, թա տա եկալ ա ճըտերեն օտի, յրա յա հանում, թա թեվավը թխե, սպանե, ճըտերը տիյերան ծվծվամ ըն, թա. — Թխել միը, տա յա մըեզ աղադալ, խե՞ յըս թխում։

էտ դա̈րո̈ւմը արչին տըղան զո̈ւրթնա̈նում ա, վախում։

Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշը ըտրան ասում ա. — Վախել մեր, ասի տեսնամ, հի՞նչըս օզում, վեր յըես քըեզ հետի անիմ։

Արչին տըղան ասում ա. — Քյըզանա կօզիմ, վեր ինձ տանիս, տո̈ւս պիրիս մեր վըեղը։

Ասում ա.— Քյինի օխտը չախկա մես ինքյ կալ, շտեղ ծըվամ, մինը քցի պերանս։ Արչին տըղան եր ա կենում, քյինո̈ւմ մես ինք օնում, նստում Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշեն մաշկեն։

Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշը թռչում ա։ Ճընապարին շտեղ ծըվում ա, տա մին չախկա մես ա քցում ռեխը։

Հումց ա պտահում, տա մին չախկա մեսը ճընապարին, գյուդում չի, վեր ա քցում։ Ջո̈ւմրո̈ւա ղուշը վեր մին էլ ծվվամ ա, խեղճ տղան վետանը անա մես ա կտրում, քցում Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշեն ռեխը։ Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշը դա̈ստի գյիդո̈ւմ ա, վեր տա էն մսան չի, լո̈ւզվին տակեն պահում ա։

Վեր կյամ ըն վեր կյամ, Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշն ասում ա. — Դե քյինի։

Տղան վեր քյնամ ա, ղուշը տեսնում ա, վեր կըղըըգյի յա տամ, Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշն ասում ա.— Եա տեռ ըստեղ։

Տղան ետ ա տեռնում, կյամ։ Ջո̈ւմրո̈ւտ ղուշը լո̈ւզվին տական տո̈ւս ա օնում մեսը, կպցնում, ծին տամ ուրա̈ն, թա.— Դե քյինի։

Արչին տըղան շատ շունրակալ ա ինո̈ւմ, օրախ-օրախ ճընապար ա ընգնում, քյընո̈ւմ գիրի ո̈ւրա̈նց օջաղը։ Կյամ ա, կյամ, շատ ա կյամ, թա խրեգյ, մին էլ ա տըեսնում, մին սա̈ս ա կյամ։ Կյամ ա տեսնում իրեք ախպերք ո̈ւրո̈ւր նհետ շատ փիս կըռեվ անըմ։ Հըրցնում ա, թա պատճառը գյիդա̈։

էտ իրեք ախպորը ինո̈ւմ ա մին սուփրա, վեր ասիս. — Ա՛ սուփրա, քյըզանա կօզիմ էս հինչ պեները,—դա̈ստի սուփրան լըցնըվում ա։—Եսավ էտ իրեք ախպորը մին գյա̈րա̈ յա ինո̈ւմ վեր ասին. — Ա՛ գյա̈րա̈, քյըզանա կօզիմ էս հինչ երգյիրը տանիս, դա̈ստի գյա̈րա̈ն թռչում ա, տանըմ։

Եսավ մին ինդի շալվար նան ոտնաման ա ինո̈ւմ, վեր մարթ կյենա, մաչին ըրեվալ չի։

Տրանք՝ էտ իրեք ախպերը, ըտրա հետե կըռեվ ըն տամ։ Արչին տըղան ասում ա. — Գյիդում ը՞ք հինչ կա, էտ լոխ ինձ տվեք,

յրես ըստեղ վեննը կենամ, տուք քյեցեք հեռու, շատ հեռու, հու վեր շուտ ետ կյա, գյաբան նրանն ա, հու վեր նրանա ետը կյա, սուփրան նրան կտամ, հու վեր ըտրանա էլ էտը կյա, շալվարը նան վրննամանը նրանն ա։

Էտ իրեք ախպերքը վեր քյունում ըն, ըտեղ վեննը կենում, արչին տըղան վրննամանը նան շալվարը կենում ա գյարեն յըրան նստում, քյունում։ Էտ իրեք ախպերքն էլ ըտեղ մնում ըն ուրուր նհետ կըռեվ տալիս։ Արչին տըղան կյամ ա մորը յոր օնում, կյամ համանն էն ծմակը, ըշտեղ վեր ինքը ուրան հնգյերունցը նհետ կենում ար։ Ըտեղ մաբըտղա միասին կենում ըն։ Ըտրա մարը շատ փիս կնեգյ ա ինում։ Օշափներեն նհետ ա ընգնում։ Մեհետ էլհա սոտ տեղան հիվանդանում ա։

Տղան ասում ա. — Խե՞ հիվանդացալ ըս։ Հի՞նչ կոտիս։

Մարը ասում ա. — Վեր անմահական ճուր պիրիս, խմեմ, կլավանամ։

Էտ անմահական ճուրը շատ փիս տեղ ա ընում։ Հու վեր քյունում ա ըտեղ, էլ ետ չի կյամ։

Արչին տըղան քյնում ա, քյնում, շատ ա քյնում, թա խրեգյ, մին էլ ա տեսնում առաչը մին լավ բաղ եկավ։ Օղում ա, թա նի մնեն էտ բաղան խնձոր քաղե, տեսնում ա, որ էտ բաղը չըփարած ա։ Մին կերպ նի յա մըննում մաչը, տեսնում մին օշափ թուփուղը ծեռքին եկավ։ Ընդրա նհետ կըռեվ ա անում, տրան ըտեղ սպանում։ Ետնան կյամ ա, մուտանում էտ ըխպրին, շտեղ անմահական ճուր պիտի յոր օնե։ Շատ տժվար տեղ ա ինում ըտեղ։

Ըտեղ էրկու քար քյընում ըն, կյամ, ուրուր թխում։ Տա մին կերպ նի յա մնում, ճուրը յոր օնում, մին կուճի ռութուլում տընում շուբումը։ Ետնան ետ ա տեռնում, վեր կյա տոն։

Կյամ ա թաքուն եշում, տեսնում մարը էտ օշափներեն նհետ քեփի յա նստալ։ Վեր նի յա մնում, լոխ օշափնին փռնում ըն տրան։ Մարը նան իրեք օշափ խոսկը մին ըն անում, վեր սպանին, ամմա իրեք օշափն էլ խոսկը մին ըն անում, վեր աշկերը տուս օնեն։ Վերչը աշկերը տուս ըն օնում։ Ըտեղ մին թուլա յա ինում, դաստի աշկերը յոր ա օնում, պրանըմը պահրմ, էտ տըղան, էտ թուլեն նրհետ ճրնապար ըն ընգնում, քյնում։

Շատ ըն քյնում, խրեգյ ըն քյնում, բիրդան մին հըրսընքուսաս ըն ըսկանում։ Նի յըն մնում էտ հըրսանիքը, վերը համանն էնամենաղաշանգյ ըխճկանը հըրսանիքն ա ինում։

Ղա̈շա̈նգյ ախճիգյը ն̈ընանշում ա էտ տղեն, հըրցնում ա, թա.
— Խե՞ աշկեըըտ իտի յա։ Էտ վախտտ Թուլեն անա աշկերը յոր ա օնըմ, էտ ըխճկանը առաշին վեր քցում։ Էտ ախճիգյը յոր ա օնըմ, թա քցի տեղը, ամմա աշի աշկը քցում ա ծախի աշկեն տեղը, ծախի աշկը քցում ա աշի աշկեն տեղը։ Էտ տղան լիվանում ա, ամմա մին խրեգյ շ̈իլդի յա ին̈ո̈ւմ։ Էտ տղան եր ա կենում, վեր կյա մորը կոշտը։
Էտ ախճիգյը ասում ա. — Քյինի՛լ մե։
Ամմա էտ տղան եշում չի։ Ասըմ ա. — Տու հա̈լա̈ փըսակվել մեր, մին պեն մըհանա քըցի, կաց, յըես կյա̈լու յըմ։ Եր ա կենում, վեր կյա մորը տեսնա։
Կյամ ա տեսնում էլհա հա̈մա̈ն էն օխտը օշափնեն ո̈ւրա̈ն մորը նհետ քեփ ըն անում։ Վեր օշափնեն տեսնում ըն էտ տըղին, լոխ կյողլ ըն կենում։
Էտ տղան նի յա մըննըմ տոն, թա. — Էն հու վա իլա̈լ վեր ասալ ա՝ սպանինք, էս ղրաղին կաղնի, ամմա հու վեր վեր ասալ ա՝ աշկերը տո̈ւս օնինք, էն մին ղոլեն կաղնի։
Իրեք օշափ մին էլ մարը օղալ ըն, վեր սպանին, ամմա իրեքն էլ օղալ ըն, վեր աշկերը հանին։
Էս տղան էն իրեք օշափեն նան մորը սպանում ա, ամմա են իրեք օշափին էլ տոնը, տեղը լոխ ո̈ւրա̈նց ա տամ, ասում. — Հու վեր վեր ծեր քեփ̈ին նի կյա, տուք իմ անըմըս տվեք, ծըեղ վեշ մին պեն չըն ընելու։
Էս քաշ տղան շարունակում ա ո̈ւրա̈ն ճընապարը, ո̈ւրա̈ն առաշվա հնգյերներին ճարելի հետե։ Լոխճին ճարըմ ա, սպանըմ, ինքն էլ քյնո̈ւմ ո̈ւրա̈ն սիրած ախճիգյը յոր օնըմ, նըհետը փսակվըմ, բախտավեր ապրըմ։ Էն վերան տո̈ւս պերած էնքան վըեսկեն էլ ո̈ւրա̈ն ա մընըմ։